

บทที่ 3

มาตรการให้ความคุ้มครองผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ ตามพิธีสารเพิ่มเติมว่าด้วยการ ป้องกัน
ปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก กับประเทศสมาชิกอาเซียน

3.1 สาเหตุ ที่มา ขอบเขตและการบังคับใช้ของพิธีสารเพิ่มเติมว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก

สาเหตุและที่มาของพิธีสารเพิ่มเติมว่าด้วยการป้องกัน ปราบปรามและลงโทษ
การค้ามนุษย์โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก เริ่มเป็นรูปธรรมอย่างจริงจังเมื่อ ปี ค.ศ. 1998(พ.ศ.2541)
ทางสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจขึ้นเพื่อพิจารณา
อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ และได้มีการพิจารณา
ตราสารในเรื่องของการหญิงและเด็กประกอบไปด้วย ต่อมาในปี ค.ศ. 2000 (พ.ศ.2543) จึงได้เกิด
อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติและพิธีสารเพิ่มเติม
อีกสามฉบับและหนึ่งในสามนั้นคือ พิธีสารเพิ่มเติมว่าด้วยการป้องกัน ปราบปรามและลงโทษ
การค้ามนุษย์โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก ทั้งนี้เนื่องจากการตระหนักว่าปัญหาการค้ามนุษย์
โดยเฉพาะในกรณี ผู้หญิงและเด็กนั้นเป็นปัญหาที่จะต้องให้ความสำคัญและจะต้องหามาตรการ
ในการป้องกันและต่อสู้กับปัญหาดังกล่าว ในขณะที่เดียวกันก็ต้องหาหลักเกณฑ์และแนวทางในการ
ให้ประเทศต่างๆสามารถที่จะยอมรับและหันมาร่วมมือกันในการเข้าแก้ไขและต่อสู้กับปัญหา
การค้ามนุษย์ รวมทั้งการให้ความสำคัญและเคารพต่อหลักสิทธิมนุษยชนในการคุ้มครองและ
ช่วยเหลือผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์

ขอบเขตและการมีผลบังคับใช้ เห็นได้ว่าพิธีสารเพิ่มเติมว่าด้วยการป้องกัน
ปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก ฉบับนี้มีความสัมพันธ์กับอนุสัญญา
สหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ ดังนั้นหากรัฐที่ต้องการเข้าเป็นภาคี
ของพิธีสารฉบับนี้รัฐนั้นจะต้องเข้าเป็นภาคีของอนุสัญญาเสียก่อน¹ โดยอนุสัญญาและพิธีสาร
เพิ่มเติมฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้เมื่อมีการให้สัตยาบัน ให้การยอมรับ การให้ความเห็นชอบ หรือ
การภาคยานุวัติ ส่วนการตีความในพิธีสารนั้น โดยปกติเว้นแต่จะบัญญัติเป็นการเฉพาะ

---

¹ 2000 Protocol to Prevent Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially
Women and Children, Supplementing the United Nations Convention Against Transnational
Organized Crime, Article 2.

² 2000 United Nations Convention Against Transnational Organized Crime,
Article 37. paragraph 1, 2.

ในตัวพิธีสาร การตีความบทบัญญัติในพิธีสารต้องคำนึงถึงบทบัญญัติในอนุสัญญาด้วย³ เช่น ในเรื่องของ การกระทำความผิดในลักษณะข้ามชาติและมีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เรื่องการคุ้มครองพยาน⁴ ที่ได้ขยายการให้ความคุ้มครองไปถึงญาติและบุคคลที่ใกล้ชิดกับผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ นอกจากนี้ยังได้มีการกล่าวถึงเรื่องการย้ายถิ่นที่อยู่และการปกปิดข้อมูลส่วนตัวของพยานและผู้ใกล้ชิดรวมทั้งการให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสืบพยานในชั้นศาล เช่น การถ่ายทอดผ่านวิดีโอ นอกจากนี้ในบทบัญญัติของอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติยังมีการบัญญัติถึงการให้ความช่วยเหลือและการคุ้มครองผู้เสียหาย⁵ โดยได้มีการกล่าวถึงเรื่องการให้ความคุ้มครอง ความปลอดภัยให้กับผู้เสียหายหากมีความเป็นไปได้ว่าผู้เสียหายจะถูกข่มขู่คุกคามจากผู้กระทำความผิดและยังได้มีการกล่าวถึงการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้กับผู้เสียหายด้วย ซึ่งกรณีต่างๆเหล่านี้ก็เป็นประเด็นที่ต้องนำบทบัญญัติในอนุสัญญา มาปรับใช้ประกอบกับ บทบัญญัติในพิธีสารฉบับนี้เช่นกัน

3.2 มาตรการให้ความคุ้มครองผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ตามพิธีสารเพิ่มเติมว่าด้วยการป้องกัน ปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก

ในพิธีสารเพิ่มเติมว่าด้วยการป้องกัน ปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็กนี้ ได้บัญญัติถึงความสัมพันธ์ของพิธีสารเพิ่มเติมกับอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติไว้ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่าการบังคับใช้พิธีสารเพิ่มเติมฉบับนี้จะต้องใช้ตีความควบคู่ไปกับบทบัญญัติของอนุสัญญาด้วย นอกจากนี้พิธีสารเพิ่มเติมฉบับนี้ยังได้มีการกล่าวถึงการกำหนดให้ความผิดฐานค้ามนุษย์เป็นความผิดอาญาเมื่อได้กระทำโดยเจตนา และให้เอาผิดกับผู้ที่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดไม่ว่าจะเป็นตัวการร่วม เป็นผู้ใช้หรือเป็นผู้สนับสนุนและความยินยอมของผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ก็ไม่ใช่สาระสำคัญที่จะทำให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยหลุดพ้นความรับผิดชอบและดังที่ได้เคยกล่าวแล้วว่าในกรณีของเด็กนั้น แม้มีพฤติการณ์ในการจัดหา ขนส่ง ส่งต่อ จัดให้อยู่อาศัย หรือรับเด็กไว้ เพื่อความมุ่งหมายในการแสวงหาประโยชน์จากเด็กแล้วให้ถือว่าเป็นการค้ามนุษย์ทั้งสิ้น(ซึ่งมีความแตกต่างกับกรณีของผู้ใหญ่ที่จะต้องมืองค์ประกอบของการกระทำเพิ่มเข้ามา กล่าวคือมีการกระทำหรือวิธีการ ที่เป็นการข่มขู่ ใช้กำลัง การบังคับในรูปแบบอื่น การลักพา ฉ้อโกง หลอกลวง ด้วยการใช้อำนาจที่เหนือกว่า

³ 2000 Protocol to Prevent Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, Supplementing the United Nations Convention Against Transnational Organized Crime , Article 4.

⁴ 2000 United Nations Convention Against Transnational Organized Crime, Article 24.

⁵ Ibid., Article 25.

หรือการใช้สถานะความอ่อนแอต่อภัยของบุคคลหรือมีการให้หรือรับเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่น เพื่อให้ได้รับความยินยอมของบุคคลหนึ่งที่มีอำนาจควบคุมบุคคลอีกคนหนึ่ง) อีกทั้งได้มีการบัญญัติถึงมาตรการในการป้องกันการค้ามนุษย์ การสร้างความร่วมมือการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการฝึกอบรมระหว่างรัฐภาคี การกำหนดมาตรการในการควบคุมชายแดนและยังมีการบัญญัติถึงระบบการรักษาความปลอดภัยและการควบคุมเอกสารการเดินทางเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำอันเป็นการปลอมเอกสารหรือการนำเอกสารการเดินทางนั้นไปใช้ในทางที่ผิด ส่วนในเรื่องของมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์นั้นพิธีสารเพิ่มเติมฉบับนี้ ได้บัญญัติไว้ในส่วนของข้อ 6 ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องการให้ความคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ข้อ 7 ได้บัญญัติเกี่ยวกับสถานะของผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ในรัฐผู้รับการค้ามนุษย์ซึ่งได้มีการกล่าวถึงการให้รัฐภาคีพิจารณาหามาตรการที่เหมาะสมในการอนุญาตให้ผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์สามารถอาศัยอยู่ในดินแดนของประเทศตนเองได้ชั่วคราวหรือตลอดไปตามความเหมาะสม⁶ และข้อ 8 ได้กล่าวถึงการส่งกลับผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ ซึ่งในแต่ละข้อก็จะมีรายละเอียดต่างๆ ในข้อปลีกย่อยลงไปซึ่งจะขอก้าวเป็นประเด็นดังนี้

3.2.1 ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์คือผู้เสียหายไม่ใช่ผู้กระทำความผิด

หลักแรกของการคุ้มครองผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ ก็คือการแยกให้ได้ว่าผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์คือผู้เสียหายไม่ใช่ผู้กระทำความผิด ดังนั้นแม้ว่าในบทบัญญัติของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ และในพิธีสารเพิ่มเติมว่าด้วยการป้องกัน ปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็กจะไม่มีมีการกล่าวถึงอย่างชัดเจนในเรื่องของการไม่เอาผิดกับผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ก็ตาม แต่การให้ความคุ้มครองผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ ถือว่าเป็นประเด็นสำคัญและเป็นจุดมุ่งหมายหลักดังจะเห็นได้จากอารัมภบทของพิธีสารฉบับนี้เพราะผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจาก

⁶ 2000 Protocol to Prevent Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, Supplementing the United Nations Convention Against Transnational Organized Crime , Article 7 Status of victims of trafficking in persons in receiving States

1. In addition to taking measures pursuant to article 6 of this Protocol, each State Party shall consider adopting legislative or other appropriate measures that permit victims of trafficking in persons to remain in its territory, temporarily or permanently, in appropriate cases.

2. In implementing the provision contained in paragraph 1 of this article, each State Party shall give appropriate consideration to humanitarian and compassionate factors.

การค้ามนุษย์เป็นผู้ที่ถูกทำละเมิดและเป็นผู้ที่ได้รับความเสียหายและหากไปพิจารณาถึงความเห็นและแนะนำของคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ ก็จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่ามีการกล่าวถึงการที่ผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์จะไม่ถูกดำเนินคดีในความผิดฐานเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายหรือถูกคุมขัง⁷ ซึ่งการปฏิบัติต่อผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ในฐานะของผู้เสียหายไม่ใช่ฐานะของผู้กระทำความผิดนี้ยังส่งผลต่อการสร้างเข้มแข็งให้กับมาตรการในการป้องกันปราบปรามและลงโทษผู้ที่กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ด้วย

3.2.2 มาตรการคุ้มครองผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ โดยการคุ้มครองความเป็นส่วนตัว การห้ามเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ รวมทั้งการดำเนินคดีเกี่ยวกับความผิดฐานค้ามนุษย์เป็นการลับ⁸

วัตถุประสงค์ของมาตรการในข้อนี้เป็นการรับรองและสร้างความมั่นใจให้กับผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ว่าเมื่อเขาได้กลับเข้าไปใช้ชีวิตในสังคมอีกครั้งหนึ่งนั้นเขาจะไม่ถูกประจานหรือประณามว่าเคยมีความเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนอกจากนี้ยังเป็นการสร้างหลักประกันความปลอดภัยในชีวิตและชื่อเสียงให้กับผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ว่าตัวของเหยื่อจะไม่ถูกเปิดเผยชื่อ สกุลหรือรูปร่างหน้าตาต่อสาธารณะรวมถึงที่อยู่หรือข้อมูลส่วนตัวต่างๆของผู้ตกเป็นเหยื่อก็คงจะไม่ถูกนำมาเปิดเผยหรือเผยแพร่ ทั้งนี้มีข้อนำพิจารณาว่าในส่วนของคุณคคลใกล้ชิดกับผู้ตกเป็นเหยื่อก็คงที่จะได้รับความคุ้มครองในส่วนของคุณความเป็นส่วนตัวนี้เช่นกัน⁹ และการปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตกเป็นเหยื่อนี้จะต้องปกปิดตั้งแต่เริ่มแรกที่ทราบถึงตัวบุคคลที่ตกเป็นเหยื่อ การสืบสวนสอบสวนการทำงานตั้งแต่ในชั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจ พนักงานอัยการและในส่วนกระบวนการพิจารณาในชั้นศาลก็ควรที่จะต้องดำเนินกระบวนการพิจารณาเป็นการลับ นอกจากนี้มีประเด็นที่จะต้องระมัดระวังในเรื่องของการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสื่อมวลชนด้วยว่าการนำเสนอข้อมูลดังกล่าวจะต้องไม่ก้าวล่วงไปถึงความชัดเจนของตัวบุคคล

⁷ United Nations Economic and Social Council, Recommended Principles and Guideline on Human Rights and Human Trafficking, E/2002/68/Add.1.

⁸ 2000 Protocol to Prevent Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, Supplementing the United Nations Convention Against Transnational Organized Crime, Article 6, paragraph 1.

⁹ 2000 United Nations Convention Against Transnational Organized Crime, Article 24, paragraph 1.

ที่ตกเป็นเหยื่อ จนทำให้ทราบได้ว่าผู้ที่ตกเป็นเหยื่อคือใคร¹⁰ และสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่จะละเลยไม่ได้ก็คือการคำนึงถึงสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยควบคู่กันไปด้วย

3.2.3 การจัดให้ผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์มีส่วนร่วมในกระบวนการทางกฎหมายอย่างเหมาะสม ให้ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้เสียหายได้แสดงความเห็นและคลายความวิตกกังวลและความหวาดกลัว¹¹

มาตรการในข้อนี้มีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายในส่วนของกระบวนการพิจารณาความอาญาและหลักกฎหมายในเรื่องของพยานหลักฐานและการเคารพในศักดิ์ศรีของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์และการเปิดโอกาสให้ผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ได้แสดงออกไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการให้ข้อมูลรายละเอียดของข้อเท็จจริงในคดีที่เกิดขึ้นหรือการแสดงความต้องการในการเรียกร้องสิ่งต่างๆที่เหยื่อพึงได้รับ เช่น เรื่องค่าเสียหาย นอกจากนี้การที่ผู้ตกเป็นเหยื่อจะต้องเข้าสู่กระบวนการทางกฎหมายไม่ว่าจะเป็นในชั้นของการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การดำเนินคดีในส่วนของพนักงานอัยการ บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องคำนึงถึงความรู้สึกของผู้ตกเป็นเหยื่อควบคู่ไปกับการค้นหาข้อเท็จจริงทางคดีที่เกิดขึ้นและ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กระบวนการสืบพยานในชั้นศาลนั้น เมื่อผู้ตกเป็นเหยื่อจะต้องเบิกความในฐานะของพยานก็ควรต้องนำบทบัญญัติในเรื่องของการคุ้มครองพยานมาปรับใช้กับผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ด้วย¹² ไม่ว่าจะเป็นการเบิกความผ่านวิธีทัศนแทนที่จะปล่อยให้ผู้ตกเป็นเหยื่อจะต้องเผชิญหน้ากับฝ่ายผู้ต้องหา และในการเบิกความของตัวเหยื่อเองนั้น ทำอย่างไรที่จะทำให้ผู้ตกเป็นเหยื่อสามารถเบิกความได้โดยไม่ต้องวิตกกังวลว่าตนเองจะต้องถูกดำเนินคดีในความผิดฐานอื่น เช่น เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร หรือทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาตและทำอย่างไรที่จะไม่ให้ผู้ตกเป็นเหยื่อถูกละเมิดสิทธิในระหว่างการดำเนินกระบวนการพิจารณาในชั้นศาล ซึ่งแม้ว่าผู้ตกเป็นเหยื่อจะต้องตอบคำถามในฐานะพยานแต่สิ่งที่จะต้องตระหนักก็คือฐานะของเขาคือผู้เสียหายด้วย นอกจากนี้มีความจำเป็นที่จะต้องให้

¹⁰ Ibid., Article 24.paragraph 2 (a)

¹¹ 2000 Protocol to Prevent Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, Supplementing the United Nations Convention Against Transnational Organized Crime, Article 6. paragraph 2.(b) และ 2000 United Nations Convention Against Transnational Organized Crime, Article 25. paragraph 3.

¹² 2000 United Nations Convention Against Transnational Organized Crime, Article 24. paragraph 4.

ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ไปปรากฏตัวในชั้นศาลในระหว่างที่คดียังอยู่ในกระบวนการพิจารณา แต่ไหนเพียงใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีกับผู้ตกเป็นเหยื่อเป็นคนชาติอื่นและการพิจารณาคดีนั้น ใช้เวลานาน ซึ่งตัวของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ต้องการที่จะกลับไปสู่ประเทศของตนเอง ซึ่งแม้ว่าหลักในเรื่องของพยานหลักฐานจะต้องเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยเปิดเผยต่อหน้า จำเลย แต่ในกรณีของคดีความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์นี้จำเป็นที่จะต้องให้ผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์อยู่ร่วมตลอดเวลาที่ดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีหรือไม่ น่าจะต้องเป็นเรื่องที่ รัฐภาคีจะต้องนำไปพิจารณาในการที่จะให้ผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์มีส่วนร่วม ในกระบวนการทางกฎหมายนี้ตามความเหมาะสมโดยไม่ขัดต่อหลักในเรื่องของพยานหลักฐาน และไม่ทำการใดๆที่ทำให้เสื่อมเสียสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลย

3.2.4 การให้ผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ได้เข้าถึงข้อมูลรายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับส่วนได้เสียของตนเองทั้งในส่วนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพิจารณาคดีอาญา และทางปกครอง การได้รับคำแนะนำและให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย¹³

มาตรานี้ถือว่าเป็นการตอบย้ำถึงความเคารพในสิทธิของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ เพราะหลักสำคัญอย่างหนึ่งสำหรับมาตรการในข้อนี้ก็คือการเปิดเผยข้อมูล และรายละเอียดต่างๆ ของคดีที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้ที่ตกเป็นเหยื่อได้รับทราบถึงข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับส่วนได้เสียของตน ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อได้คลายความวิตกกังวลและเกิดความสบายใจ และเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ ต่อกระบวนการทางกฎหมาย นอกจากนี้รัฐยังต้องจัดให้มีสวัสดิการในเรื่องของความช่วยเหลือทางด้านกฎหมายให้กับผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ด้วย ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของนักกฎหมายที่จะให้คำแนะนำ หรือทนายความที่จะเป็นตัวแทนของ ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ในการดำเนินคดีไม่ว่าจะเป็นในทางอาญาหรือทางแพ่ง ทั้งนี้ในส่วนของการใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินคดีในความผิดฐานค้ามนุษย์หรือคดีที่สืบเนื่องหรือเกี่ยวข้องมาจากความผิดฐานค้ามนุษย์นั้น ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ควรจะได้รับการยกเว้นค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ด้วย

¹³ 2000 Protocol to Prevent Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, Supplementing the United Nations Convention Against Transnational Organized Crime, Article 6. paragraph 2.(a)

3.2.5 มาตรการในการให้ความปลอดภัยทางร่างกายกับผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์¹⁴

สำหรับมาตรการในข้อนี้ค่อนข้างเห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนว่าเป็นการให้ความคุ้มครองแก่ร่างกายของผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ โดยถือเป็นหลักประกันให้กับผู้ตกเป็นเหยื่อว่าจะได้รับความคุ้มครองหากเกิดการคุกคามหรือตอบโต้จากผู้กระทำความผิด¹⁵ ซึ่งมาตรการในข้อนี้น่าจะเป็นการสนับสนุนและเสริมในส่วนของ การให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองเหยื่อตามมาตรการอื่นๆ ทั้งตามที่ปรากฏในพิธีสารและในอนุสัญญา และการให้ความปลอดภัยทางร่างกายกับผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์นี้ น่าจะรวมถึงอำนาจความสะดวกในดารย้ายถิ่นที่อยู่ของผู้ตกเป็นเหยื่อและญาติหรือบุคคลที่ใกล้ชิด¹⁶ ไม่ว่าจะเป็นการย้ายถิ่นที่อยู่ภายในอาณาเขตรัฐหรือการย้ายถิ่นที่อยู่ไปยังรัฐอื่น

3.2.6 มาตรการในการให้ค่าทดแทนความเสียหายกับผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์¹⁷

แน่นอนว่าผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ย่อมเป็นผู้ที่ได้รับ ความเสียหายจากการกระทำอันเป็นการค้ามนุษย์ ไม่ว่าจะเป็ความเสียหายทางร่างกายหรือจิตใจ มาตรการในข้อนี้กล่าวถึงการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายให้กับเหยื่อ แต่ไม่ได้มีการกล่าวถึงรายละเอียดว่าจะเอาเงินจำนวนดังกล่าวมาจากที่ไหนในการชดใช้ให้กับผู้ตกเป็นเหยื่อ หรือจะมีการชดใช้กันอย่างไร จึงเกิดกรณีที่เป็นปัญหาว่า เมื่อมีการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีทางอาญากับผู้กระทำความผิดแล้วจะต้องให้ผู้ตกเป็นเหยื่อไปฟ้องร้องดำเนินคดีทางแพ่งกับผู้กระทำความผิดในเรื่องละเมิดหรือในกระบวนการพิจารณาคดีอาญานั้นเองศาลสามารถตัดสินให้ผู้กระทำความผิดชดใช้ค่าเสียหายให้กับผู้ตกเป็นเหยื่อได้เลย หรือจะเป็นหน้าที่ของรัฐในการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการขึ้นมาโดยเฉพาะสำหรับช่วยเหลือผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ เหล่านี้ล้วนแต่เป็นประเด็นที่แต่ละรัฐภาคีจะต้องไปดำเนินการตามความสะดวกและความเหมาะสมแล้วแต่กรณีมีข้อนำพิจารณาว่าในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านองค์กรอาชญากรรม

¹⁴ Ibid., Article 6. paragraph 5.

¹⁵ 2000 United Nations Convention Against Transnational Organized Crime, Article 25.

¹⁶ Ibid., p.24, Article 24. paragraph 3.

¹⁷ 2000 Protocol to Prevent Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, Supplementing the United Nations Convention Against Transnational Organized Crime, Article 6. paragraph 6.

ข้ามชาติได้มีการบัญญัติถึงการรับและการยึดทรัพย์ของผู้กระทำความผิด¹⁸ ดังนั้นทรัพย์สินที่ได้จากการรับและยึดดังกล่าวที่พิสูจน์แล้วว่าเป็นทรัพย์สินที่ ใ้ใช้ หรือได้มาโดยการกระทำความผิดจากการค้ำมนุษย์แล้ว ทรัพย์สินดังกล่าวก็น่าจะนำมาจัดเข้าเป็นกองทุนสำหรับจ่ายเป็นค่าทดแทนความเสียหายหรือเป็นเงินช่วยเหลือให้กับผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ำมนุษย์ด้วย

3.2.7. มาตรการในการส่งกลับผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ำมนุษย์ในรัฐผู้รับ การค้ำมนุษย์ (receiving States) และการรับตัวผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ำมนุษย์กลับสู่ประเทศ¹⁹

ตามหลักของมาตรการ ในข้อนี้เห็นได้ว่าจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับระหว่างรัฐตั้งแต่สองรัฐขึ้นไปคือ รัฐที่มีผู้ตกเหยื่อจากการค้ำมนุษย์อยู่ภายในอาณาเขตแห่งรัฐตน(รัฐผู้รับ การค้ำมนุษย์ receiving States) กับรัฐที่ผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ำมนุษย์มีสัญชาติหรือมีถิ่นที่อยู่ถาวร โดยเมื่อเกิดกรณีการค้ำมนุษย์และมีความเชื่อมโยงเกี่ยวพันขึ้นระหว่างรัฐเช่นนี้ สิ่งของรัฐที่เกี่ยวข้องจะต้องคำนึงถึงมากที่สุดก็คือการอำนวยความสะดวกและการรับประกันความปลอดภัยให้กับผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ำมนุษย์ในการที่เขาสมัครใจและต้องการกลับถิ่นฐานหรือภูมิลำเนา และหากรัฐผู้รับการค้ำมนุษย์ได้ร้องขอหรือสอบถามถึงสถานะของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ำมนุษย์จากรัฐผู้เป็นเจ้าของสัญชาติหรือรัฐที่เหยื่อมีถิ่นที่อยู่ถาวรจะต้องรับรองสถานะของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อโดยไม่ชักช้าหากว่าบุคคลนั้นมีสัญชาติหรือมีถิ่นที่อยู่ในรัฐนั้นจริงและจะต้องยอมรับให้บุคคลนั้นกลับคืนสู่อาณาเขตแห่งรัฐตน ซึ่งในที่นี้หากเกิดความไม่สะดวกหรือข้อขัดข้องในเรื่องของเอกสารการเดินทาง รัฐที่ผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ำมนุษย์มีสัญชาติหรือมีถิ่นที่อยู่ถาวร ก็จะต้องดำเนินการออกเอกสารการเดินทางที่จำเป็นเพื่อให้บุคคลดังกล่าวกลับสู่รัฐได้ด้วย แต่มีข้อควรระวังในกรณีการส่งกลับผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ำมนุษย์ที่เป็นผู้แสวงหาที่พักพิงหรือผู้ลี้ภัย เพราะบุคคลทั้งสองประเภทถือได้ว่าไม่ต้องการมีความผูกพันกับรัฐเดิมของตนเองแล้ว รัฐผู้รับการค้ำมนุษย์จึงไม่ควรยืนยันที่จะส่งกลับผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ำมนุษย์ที่เป็นผู้แสวงหาที่พักพิงหรือผู้ลี้ภัยสู่รัฐเดิม เพราะถือว่าเป็นการขัดต่อหลักการไม่ผลักดันกลับ²⁰ นอกจากนี้ สิ่งที่ต้องตระหนักถึงอีกกรณีก็คือมาตรการในการส่งกลับผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ำมนุษย์ตามบทบัญญัติในพิธีสารฉบับนี้ไม่เป็นการลบล้างสิทธิที่ผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ำมนุษย์มีอยู่

¹⁸ 2000 United Nations Convention Against Transnational Organized Crime, Article 12

¹⁹ 2000 Protocol to Prevent Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, Supplementing the United Nations Convention Against Transnational Organized Crime, Article 8.

²⁰ 1951 Convention Relating to the Status of Refugees, Article 33.

ตามกฎหมายภายในของรัฐที่รับการค้ามนุษย์และมาตรการอื่น ๆ ที่มีขึ้นไม่ว่าจะเป็นมาตรการตาม ข้อตกลงทวิภาคีหรือพหุภาคี

3.2.8. มาตรการช่วยเหลือทางสังคมและการปกป้องผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์²¹

มาตรการในข้อนี้เป็นการวางกรอบไว้อย่างกว้างๆ โดยมีมุ่งหมายที่จะช่วยเหลือและบรรเทาความเจ็บปวดให้กับเหยื่อไม่ว่าจะเป็นการเยียวยาแก้ไขหรือพยายามฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาพเดิม ในส่วนของมาตรการในการช่วยเหลือทางสังคมการปกป้องผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์นี้เป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อนและมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเยียวยาฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ การช่วยเหลือทางสังคมนี้อาจจะออกมาในรูปของการหาที่พักพิงที่เหมาะสมให้กับเหยื่อในการพักฟื้นหรืออยู่อาศัย การฝึกอบรมหรือให้การศึกษาหรือให้ความรู้ทางวิชาชีพเพื่อให้เหยื่อสามารถหาออกไปเลี้ยงตนเองได้ การเปิดโอกาสในการทำงานให้กับผู้ที่ตกเป็นเหยื่อการบำบัดรักษาทางจิตใจโดยอยู่ในความดูแลของจิตแพทย์หรือนักจิตวิทยา รวมทั้งในส่วนของมาตรการทางกฎหมายนั้นก็ควรที่จะมีนักกฎหมายเข้ามาช่วยแนะนำและให้ข้อมูลความรู้และตอบข้อซักถามที่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ต้องการทราบ และสิ่งที่สำคัญและเป็นปัญหาอย่างหนึ่งก็คือเรื่องของภาษา หลายครั้งที่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ไม่อาจเข้าถึงความช่วยเหลือต่างๆ ได้เพราะความไม่เข้าใจในภาษาที่ไม่ใช่ภาษาของตนเอง ดังนั้นจึงต้องมีล่ามมาช่วยอำนวยความสะดวกและถ่ายทอดข้อมูลให้กับผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ด้วย และภาครัฐเองจะต้องเปิดตัวเองในการสร้างเสริมและประสานความร่วมมือกับภาคเอกชนด้วย

3.2.9. มาตรการพิเศษโดยเฉพาะสำหรับเด็กที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์²²

เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าเด็กยังเป็นผู้ที่อ่อนประสพการณ์ วุฒิภาวะทางอารมณ์และจิตใจก็ยังไม่อยู่ในสภาพสมบูรณ์อย่างเพียงพอ กรณีที่เด็กตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์จึงต้องมีมาตรการเป็นพิเศษในการดูแล โดยเฉพาะและจะต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นอันดับแรก²³ เช่น การตั้งผู้พิทักษ์ขึ้นมาเพื่อดูแลเหยื่อที่เป็นเด็กเป็นกรณีพิเศษ การจัดที่อยู่

²¹ 2000 Protocol to Prevent Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, Supplementing the United Nations Convention Against Transnational Organized Crime, Article 6. paragraph 3.

²² Ibid., Article 6. paragraph 4.

²³ 1989 Convention on the Right of the Child, Article 3. paragraph 1.

อาศัยกรณีของเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงก็จะต้องมีมาตรการดูแลขึ้นมาตามความเหมาะสม ส่วนกระบวนการดำเนินการทางกฎหมาย การถามปากคำ การสอบคำให้การจะต้องกระทำอย่างระมัดระวัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ให้เด็กรู้สึกว่าคุณเองตกเป็นเหยื่ออีกครั้ง ควรจะต้องมีบุคคลที่เด็กไว้วางใจเข้ามาช่วยในกระบวนการสอบคำให้การเด็ก ภาครัฐเองก็ต้องจัดให้มีบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษเกี่ยวกับเด็กเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทางกฎหมายทั้งนักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์ล้วนแต่เป็นบุคคลที่ต้องเข้ามาช่วยกันดูแลและพิทักษ์ปกป้องสิทธิของเด็ก นอกจากนี้ในเรื่องของการพิทักษ์และปกป้องสิทธิต่างๆของเด็กก็ควรที่จะต้องพิจารณาตราสารระหว่างประเทศอื่นๆที่เกี่ยวข้องด้วย เช่นอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

3.2.10. มาตรการเกี่ยวกับการรับรองสถานะของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ ที่เป็นคนต่างด้าวในรัฐผู้รับการค้านมนุษย์ (receiving States)²⁴

มาตรการในข้อนี้เป็นการสร้างหลักประกันให้กับผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้านมนุษย์ในการที่จะอยู่อาศัยในรัฐที่รับการค้านมนุษย์ (receiving States) ว่าผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้านมนุษย์ที่ไม่ใช่คนชาติของรัฐนั้นสามารถอยู่อาศัยในรัฐนั้นได้ แต่มาตรการในข้อนี้ก็เป็มาตรการที่มีความคลุมเครือในการใช้ถ้อยคำตามที่ปรากฏในบทบัญญัติของพิธีสารโดยมีการกล่าวถึงการให้ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้านมนุษย์สามารถอยู่อาศัยในรัฐผู้รับการค้านมนุษย์ได้อย่างชั่วคราวหรือถาวรตามกรณีที่เหมาะสม ซึ่งทำให้เกิดการเปิดทางให้กับนโยบายและมาตรการของรัฐผู้รับการค้านมนุษย์ว่า มีนโยบายอย่างไรทั้งในส่วนของมาตรการทางด้านกฎหมายและมาตรการด้านอื่นๆในการรับรองสถานะของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้านมนุษย์ให้อยู่อาศัยในดินแดนของตน แต่อย่างไรก็ตามการที่รัฐผู้รับการค้านมนุษย์ยินยอมรับผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้านมนุษย์ ไว้ในอาณาเขตของตนเองนี้ รัฐผู้รับการค้านมนุษย์จะต้องคำนึงถึงหลักมนุษยธรรมในการจัดสรรปัจจัยต่างๆ ให้กับผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้านมนุษย์ด้วย

²⁴ 2000 Protocol to Prevent Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, Supplementing the United Nations Convention Against Transnational Organized Crime, Article 7.

3.3 ความสัมพันธ์ของประเทศสมาชิกอาเซียนกับพิธีสารเพิ่มเติมว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก

พิธีสารเพิ่มเติมว่าด้วยการป้องกัน ปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็กฉบับนี้ได้เปิดให้โอกาสให้ทุกรัฐลงนามได้ตั้งแต่วันที่ 12 ธันวาคม ค.ศ. 2000 (พ.ศ.2543) ถึงวันที่ 12 ธันวาคม ค.ศ. 2002²⁵(พ.ศ. 2545) แต่การที่จะให้พิธีสารฉบับนี้มีผลบังคับนั้น โดยหลักแล้วจะต้องปรากฏว่ารัฐได้ให้สัตยาบัน หรือ ให้การรับรอง หรือให้ความเห็นชอบ หรือภาคยานุวัติพิธีสารฉบับนี้ด้วย²⁶ และดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้วว่าพิธีสารฉบับนี้ผูกติดอยู่กับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ การที่จะเข้าเป็นภาคีของพิธีสารฉบับนี้ได้จะต้องเข้าเป็นภาคีของอนุสัญญาดังกล่าวก่อน แต่หากสมัครใจจะเข้าเป็นภาคีของอนุสัญญาเพียงอย่างเดียว โดยไม่ประสงค์จะเข้าเป็นภาคีของพิธีสารฉบับนี้ก็สามารถทำได้

ส่วนประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งสิบประเทศ อันประกอบด้วยประเทศไทย ประเทศลาว ประเทศพม่า ประเทศกัมพูชา ประเทศเวียดนาม ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศสิงคโปร์ ประเทศมาเลเซีย ประเทศบรูไนดารุซซาลามนั้นก็ยังมีบางประเทศที่เข้าไปมีส่วนร่วมเป็นภาคีในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติและพิธีสารเพิ่มเติมว่าด้วยการป้องกัน ปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก ตามตารางที่จะสรุปได้ดังนี้

²⁵ Ibid., Article 16. paragraph 1.

²⁶ 2000 Protocol to Prevent Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, Supplementing the United Nations Convention Against Transnational Organized Crime, Article 16. paragraph 3.

ตารางที่ 2 ตารางสรุปกรณีของประเทศสมาชิกอาเซียนกับการเข้าเป็นภาคีของอนุสัญญา
สหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ

ประเทศ	ลงนาม	ให้สัตยาบัน, ให้การรับรอง, เห็นชอบ ภาคยานุวัติ
1. ไทย	13 ธันวาคม 2000	-
2. ลาว	-	ภาคยานุวัติ 26 กันยายน 2003
3. พม่า	-	ภาคยานุวัติ 30 มีนาคม 2004
4. กัมพูชา	11 พฤศจิกายน 2001	ให้สัตยาบัน 12 ธันวาคม 2005
5. เวียดนาม	13 ธันวาคม 2000	-
6. ฟิลิปปินส์	14 ธันวาคม 2000	ให้สัตยาบัน 28 พฤษภาคม 2002
7. อินโดนีเซีย	12 ธันวาคม 2000	-
8. มาเลเซีย	26 กันยายน 2002	ให้สัตยาบัน 24 กันยายน 2004
9. สิงคโปร์	13 ธันวาคม 2000	-
10. บรูไนดารุซซาลาม	-	-

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่าโดยส่วนใหญ่ประเทศสมาชิกอาเซียนมีการตอบรับ
ต่ออนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ โดยส่วนใหญ่
ได้มีการลงนามในอนุสัญญาดังกล่าวและมีห้าประเทศซึ่งได้แก่ ประเทศลาว ประเทศพม่า ประเทศ
กัมพูชา ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศมาเลเซียได้แสดงเจตนาเข้าเป็นภาคีโดยการภาคยานุวัติ
หรือให้สัตยาบันภายหลังจากที่ได้ลงนามไปแล้ว ซึ่งทำให้อนุสัญญาฉบับนี้มีผลผูกพันกับประเทศ
เหล่านี้

ตารางที่ 3 ตารางสรุปกรณีของประเทศสมาชิกอาเซียนกับการเข้าเป็นภาคีพิธีสารเพิ่มเติม
ว่าด้วยการป้องกัน ปราบปรามและลงโทษการค้ำมนุษย์โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก

ประเทศ	ลงนาม	ให้สัตยาบัน, ให้การรับรอง, เห็นชอบ ภาคยานุวัติ
1. ไทย	13 ธันวาคม 2000	-
2. ลาว	-	ภาคยานุวัติ 26 กันยายน 2003
3. พม่า	-	ภาคยานุวัติ 30 มีนาคม 2004
4. กัมพูชา	11 พฤศจิกายน 2001	-
5. เวียดนาม	-	-
6. ฟิลิปปินส์	14 ธันวาคม 2000	ให้สัตยาบัน 28 พฤษภาคม 2002
7. อินโดนีเซีย	12 ธันวาคม 2000	-
8. มาเลเซีย	-	-
9. สิงคโปร์	-	-
10. บรูไนดารุสซาลาม	-	-

จากตารางดังกล่าวจะเห็นได้ว่า มีประเทศสมาชิกอาเซียนสามประเทศที่แสดงเจตนาในการเข้าเป็นภาคีของพิธีสารเพิ่มเติมว่าด้วยการป้องกัน ปราบปรามและลงโทษการค้ำมนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก คือ ประเทศลาว(โดยการภาคยานุวัติ) ประเทศพม่า(โดยการภาคยานุวัติ) ประเทศฟิลิปปินส์(โดยการให้สัตยาบัน) ส่วนประเทศไทย ประเทศกัมพูชาและประเทศอินโดนีเซีย เพียงแต่ได้ลงนามไว้เท่านั้น ในส่วนของประเทศเวียดนาม ประเทศมาเลเซีย ประเทศสิงคโปร์และประเทศบรูไนดารุสซาลาม ไม่ได้มีการแสดงเจตนาตอบรับอย่างใดต่อพิธีสารฉบับนี้

ดังนั้นจึงมีประเด็นที่น่าติดตามว่าประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งที่เข้าเป็นภาคีและหรือ

ไม่ได้เป็นภาคีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ และพิธีสารเพิ่มเติมว่าด้วยการป้องกัน ปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะผู้หญิง และเด็ก ได้มีการแสดงออกทั้งทางด้านกฎหมายและด้านอื่นๆอย่างไรในการสร้างมาตรการ ให้ความคุ้มครองผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์และในภาพรวมของเวทีการประชุมอาเซียน และการแสดงออกของอาเซียนได้เห็นอย่างไรกับปัญหาการค้ามนุษย์และอาเซียนได้ยอมรับถึงการ สร้างมาตรการให้ความคุ้มครองผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์หรือไม่ ซึ่งประเด็นดังกล่าว เหล่านี้จะเป็นหัวข้อที่จะได้นำเสนอในบทต่อไป